

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

28. dubna 2022*

„Řízení o předběžné otázce – Naléhavé řízení o předběžné otázce – Justiční spolupráce v trestních věcech – Evropský zatýkácí rozkaz – Rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV – Článek 23 odst. 3 – Požadavek zásahu vykonávajícího justičního orgánu – Článek 6 odst. 2 – Policejní orgány – Vyloučení – Vyšší moc – Pojem – Právní překážky předání – Žaloby podané vyžádanou osobou – Žádost o mezinárodní ochranu – Vyloučení – Článek 23 odst. 5 – Uplynutí lhůt stanovených pro předání – Důsledky – Propuštění na svobodu – Povinnost přijmout veškerá další opatření nezbytná k zabránění útěku“

Ve věci C-804/21 PPU,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Korkein oikeus (Nejvyšší soud, Finsko) ze dne 20. prosince 2021, došlým Soudnímu dvoru téhož dne, v řízeních o výkonu evropských zatýkácích rozkazů vydaných proti

C,

CD,

proti

Syyttäjä,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení A. Prechal (zpravodajka), předsedkyně senátu, J. Passer, F. Biltgen, N. Wahl a M. L. Arastey Sahún, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, administrátorka,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 2. března 2022,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za C a CD H. Nevala, asianajaja,
- za finskou vládu H. Leppo, jako zmocněnkyní,

* Jednací jazyk: finština.

- za nizozemskou vládu J. Langerem, jako zmocněncem,
- za rumunskou vládu E. Gane a L.-E. Bațagoi, jako zmocněnkyněmi,
- za Evropskou komisi S. Grünheid et I. Söderlund, jako zmocněnkyněmi,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 10. března 2022,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 6 odst. 2 a čl. 23 odst. 3 a 5 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. 2002, L 190, s. 1), ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 (Úř. věst. 2009, L 81, s. 24) (dále jen „rámcové rozhodnutí 2002/584“).
- 2 Tato žádost byla podána v souvislosti s výkonem evropských zatýkacích rozkazů vydaných rumunským soudem na rumunské státní příslušníky C a CD ve Finsku.

Právní rámec

Rámcové rozhodnutí 2002/584

- 3 Body odůvodnění 8 a 9 rámcového rozhodnutí 2002/584 znějí takto:
  - „(8) Rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu musí podléhat dostatečné kontrole, což znamená, že justiční orgán členského státu, ve kterém byla vyžádaná osoba zatčena, bude muset přijmout rozhodnutí o jejím předání.
  - (9) Úloha ústředních orgánů při výkonu evropského zatýkacího rozkazu musí být omezena na praktickou a správní pomoc.“
- 4 Článek 1 tohoto rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Definice evropského zatýkacího rozkazu a povinnost jej vykonat“, v odstavcích 1 a 2 stanoví:
  - „1. Evropský zatýkací rozkaz je soudní rozhodnutí, které vydal některý členský stát proto, aby jiný členský stát zatkl a předal vyžádanou osobu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojené s odnětím osobní svobody.
  - 2. Členské státy vykonají evropský zatýkací rozkaz na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí.“

5 Článek 6 uvedeného rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Určení příslušných justičních orgánů“, stanoví:

„1. Vystavujícím justičním orgánem je justiční orgán vystavujícího členského státu, který je příslušný pro vydání evropského zatýkacího rozkazu podle práva tohoto státu.

2. Vykonávajícím justičním orgánem je justiční orgán vykonávajícího členského státu, který je příslušný k výkonu evropského zatýkacího rozkazu podle práva tohoto státu.

[...]“

6 Článek 7 téhož rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Účast ústředního orgánu“, zní následovně:

„1. Každý členský stát může určit jeden nebo více ústředních orgánů, dovoluje-li to jeho právní systém, které budou nápomocny příslušným justičním orgánům.

2. Členský stát může, je-li to nezbytné kvůli organizaci jeho vnitřního soudního systému, učinit jeden nebo více ústředních orgánů odpovědnými za správní doručení a převzetí evropského zatýkacího rozkazu a za další související úřední písemný styk.

[...]“

7 Článek 23 rámcového rozhodnutí 2002/584, nadepsaný „Lhůty pro předání osoby“, stanoví:

„1. Vyžádaná osoba je předána co nejdříve v den, který dohodnou dotyčné orgány.

2. Je předána nejpozději do deseti dnů po přijetí pravomocného rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu.

3. Brání-li předání vyžádané osoby ve lhůtě stanovené v odstavci 2 okolnosti, které jsou mimo kontrolu členských států, vykonávající a vystavující justiční orgán se neprodleně vzájemně kontaktují a dohodnou nové datum předání. V tomto případě se předání uskuteční do deseti dnů od dohodnutí tohoto nového data.

4. Předání lze výjimečně dočasně odložit ze závažných humanitárních důvodů, například existují-li závažné důvody domnívat se, že by to zřejmě ohrozilo život nebo zdraví vyžádané osoby. Výkon evropského zatýkacího rozkazu se uskuteční, jakmile tyto důvody pominou. Vykonávající justiční orgán neprodleně informuje vystavující justiční orgán a dohodne s ním nové datum předání. V tomto případě se předání uskuteční ve lhůtě do deseti dnů od nového data.

5. Nachází-li se osoba po uplynutí lhůt uvedených v odstavcích 2 až 4 ještě ve vazbě, bude propuštěna.“

Finské právo

Zákon o předávání osob

- 8 Vnitrostátní ustanovení přijatá k provedení rámcového rozhodnutí 2002/584 se nacházejí v laki rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan Unionin jäsenvaltioiden välillä (1286/2003) [zákon o předávání osob z důvodu trestného činu mezi Finskou republikou a ostatními členskými státy Evropské unie (1286/2003)] ze dne 30. prosince 2003, (dále jen „zákon o předávání osob“).
- 9 Podle ustanovení § 11, 19 a 37 zákona o předávání jsou ve Finsku vykonávajícími justičními orgány příslušnými k rozhodování o předání a držení ve vazbě Helsingin käräjäoikeus (soud prvního stupně v Helsinkách, Finsko) a jako odvolací soud Korkein oikeus (Nejvyšší soud, Finsko). Podle § 44 tohoto zákona je k výkonu rozhodnutí o předání příslušný Keskusrikospoliisi (Národní úřad pro vyšetřování, Finsko).
- 10 Podle § 46 odst. 1 uvedeného zákona se osoba, již se evropský zatýkací rozkaz týká, předá příslušným orgánům členského státu, který o to požádal, v co nejkratší lhůtě v den dohodnutý mezi dotčenými orgány. Osoba však musí být předána nejpozději do deseti dnů od okamžiku, kdy se rozhodnutí o předání stalo konečným.
- 11 Ustanovení § 46 odst. 2 téhož zákona stanoví, že není-li předání dotčené osoby ve lhůtě stanovené v odstavci 1 možné z důvodu vyšší moci ve Finsku nebo v členském státě, který žádost podal, musí příslušné orgány dohodnout nové datum předání. K předání musí dojít do deseti dnů od nově dohodnutého data.
- 12 Ustanovení 48 zákona o předávání stanoví, že pokud se osoba po uplynutí lhůt uvedených v § 46 a 47 tohoto zákona stále nachází ve vazbě, musí být propuštěna.

Zákon o cizincích

- 13 Vnitrostátní ustanovení v oblasti azylu jsou obsažena v ulkomaalaislaki (301/2004) [cizinecký zákon (301/2004)] ze dne 30. dubna 2004 (dále jen „cizinecký zákon“), který odpovídá ustanovením Úmluvy o právním postavení uprchlíků podepsané v Ženevě dne 28. července 1951 [Sbírka smluv Spojených národů, sv. 189, s. 150, č. 2545 (1954)], doplněná Protokolem o právním postavení uprchlíků uzavřeným v New Yorku dne 31. ledna 1967. Ustanovení cizineckého zákona se vztahují na všechny cizince pobývající ve Finsku, tedy i na občany Unie.
- 14 Podle § 40 odst. 3 cizineckého zákona má cizinec právo pobývat na finském území po dobu posuzování své žádosti, a to až do doby, kdy je vydáno konečné rozhodnutí o žádosti nebo je vydáno vykonatelné rozhodnutí o jeho vyhoštění.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 15 Na C a CD, rumunské státní příslušníky, byly dne 19. května 2015 a 27. května 2015 vydány rumunským justičním orgánem evropské zatýkací rozkazy k výkonu trestů odnětí svobody v délce pěti let a vedlejších trestů v délce tří let (dále společně jen „dotčené evropské zatýkací rozkazy“). Tyto tresty byly uloženy za obchodování s rizikovými a vysoce rizikovými omamnými látkami a za účast v organizované zločinecké skupině.
- 16 Řízení o výkonu těchto evropských zatýkacích rozkazů proti C a CD bylo zahájeno ve Švédsku. Rozhodnutím ze dne 8. dubna 2020 nařídil Högsta domstolen (Nejvyšší soud, Švédsko) předání C rumunským orgánům a rozhodnutím ze dne 30. července 2020 nařídil Svea hovrätt (odvolací soud se sídlem ve Stockholmu, Švédsko) předání CD týmž orgánům. C a CD však ještě před výkonem těchto rozhodnutí o předání odešli ze Švédska do Finska.
- 17 Dne 15. prosince 2020 byli C a CD na základě dotčených evropských zatýkacích rozkazů ve Finsku zadrženi a vzati do vazby.
- 18 Rozhodnutími ze dne 16. dubna 2021 nařídil Korkein oikeus (Nejvyšší soud) jejich předání rumunským orgánům. Na žádost rumunských orgánů stanovil Národní úřad pro vyšetřování první datum předání na 7. května 2021. Letecká přeprava C a CD do Rumunska se nemohla uskutečnit před tímto datem z důvodu pandemie COVID-19.
- 19 Dne 3. května 2021 podali C a CD ke Korkein oikeus (Nejvyšší soud) opravný prostředek. Tento soud dne 4. května 2021 předběžně zakázal výkon rozhodnutí o předání. Dne 31. května 2021 uvedený soud zamítl opravné prostředky, čímž předběžné rozhodnutí o zákazu výkonu těchto rozhodnutí o předání zrušil.
- 20 Druhé datum pro předání bylo stanoveno na 11. června 2021. Toto předání bylo však znovu odloženo z důvodu neexistence přímého leteckého spojení do Rumunska a nemožnosti zajistit leteckou dopravu přes jiný členský stát v dohodnutém termínu.
- 21 C a CD podali několik dalších žádostí o odklad výkonu rozhodnutí o předání u Helsingin käräjäoikeus (soud prvního stupně v Helsinkách) a u Korkein oikeus (Nejvyšší soud). Všechny tyto žádosti byly zamítnuty nebo prohlášeny za nepřijatelné.
- 22 Třetí datum předání bylo stanoveno na 17. června 2021 pro CD a na 22. června 2021 pro C. Provedení předání však bylo opět znemožněno, tentokrát z důvodu podání žádostí C a CD o mezinárodní ochranu ve Finsku. Rozhodnutími ze dne 12. listopadu 2021 Maahanmuuttovirasto (Státní imigrační úřad, Finsko) tyto žádosti zamítl. C a CD se proti těmto rozhodnutím odvolali k hallinto-oikeus (správní soud).
- 23 C a CD následně podali k Helsingin käräjäoikeus (soud prvního stupně v Helsinkách, Finsko) žalobu, kterou se domáhali jednak svého propuštění na svobodu z důvodu uplynutí lhůty pro předání a jednak odložení svého předání z důvodu jejich žádostí o mezinárodní ochranu. Rozhodnutími ze dne 8. a 29. října 2021 prohlásil Helsingin käräjäoikeus (soud prvního stupně v Helsinkách) tyto žaloby za nepřijatelné.
- 24 Původní řízení se týká opravných prostředků, které C a CD podali proti posledně uvedeným rozhodnutím k předkládajícímu soudu, Korkein oikeus (Nejvyšší soud). C a CD uvádějí na podporu svých opravných prostředků stejné důvody jako ty, které zamítl Helsingin käräjäoikeus

(soud prvního stupně v Helsinkách). Syyttäjä (státní zastupitelství, Finsko) dospělo ve své odpovědi k závěru, že žalobci v původním řízení by měli být ponecháni ve vazbě a že by nemělo dojít k odkladu výkonu jejich předání rumunským orgánům.

- 25 Předkládající soud v zásadním rozhodnutí ze dne 8. prosince 2021 rozhodl, že osoby, na které se vztahuje rozhodnutí o předání, mají právo na to, aby jejich žádost týkající se pokračování vazby posoudil soud. Aby se předešlo průtahům, začal se tento soud zabývat přímo věcí v původním řízení.
- 26 Předkládající soud si klade otázku, jak vykládat čl. 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 jak z procesně-právního, tak z hmotně-právního hlediska.
- 27 Co se týče zaprvé procesně-právních aspektů, předkládající soud se zabývá požadavky vyplývajícími z tohoto ustanovení, pokud jde o posouzení existence vyšší moci.
- 28 Předkládající soud vysvětlil, že pravidla vnitrostátního práva svěřují úkoly spojené s výkonem předání Národnímu úřadu pro vyšetřování, jakmile se rozhodnutí o předání vydané soudem stane konečným. Rozhodnutí soudu nestanoví datum předání, ale předání se provádí ve lhůtách, které pro tento účel stanoví v souladu s rámcovým rozhodnutím 2002/584 zákon o předávání osob.
- 29 Předkládající soud též uvedl, že Národní úřad pro vyšetřování je pověřen praktickým provedením rozhodnutí o předání, zajišťuje součinnost s příslušnými orgány vydávajícího členského státu a dohodne nové datum předání, pokud k němu nedošlo v desetidenní lhůtě, jako tomu bylo ve věci v původním řízení.
- 30 Podle judikatury předkládajícího soudu má však osoba nacházející se ve vazbě právo kdykoli předložit příslušnému soudu k posouzení otázku, zda je její ponechání ve vazbě stále odůvodněné. Soudu tedy přísluší mimo jiné posoudit, zda je nepředání způsobeno vyšší mocí ve smyslu čl. 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584. Naproti tomu Národní úřad pro vyšetřování ani jiné orgány systematicky nepředkládají otázku ponechání ve vazbě k posouzení příslušnému soudu.
- 31 Předkládající soud se proto ptá na slučitelnost takového vnitrostátního postupu s čl. 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 a na důsledky případné neslučitelnosti.
- 32 Co se týče zadruhé materiálních aspektů čl. 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584, předkládající soud si klade otázku, zda pojem vyšší moc zahrnuje i právní překážky, které mají základ ve vnitrostátních právních předpisech členského státu a jejichž důsledkem je, že brání předání v původně stanovené lhůtě.
- 33 Tento soud připomíná, že v rozsudku ze dne 25. ledna 2017, Vilkas (C-640/15, EU:C:2017:39) Soudní dvůr rozhodl, že pojem vyšší moc lze použít v situaci, kdy předávaná osoba klade fyzický odpor znemožňující její předání, za předpokladu, že kvůli výjimečným okolnostem nemohl vykonávající justiční orgán a vydávající justiční orgán tento odpor předvídat a že jeho důsledkům pro předání nemohlo být přes veškerou péči vynaloženou těmito orgány zabráněno.
- 34 Ve věci v původním řízení sice pandemie COVID-19 zkomplikovala praktické provedení předání a dodržení lhůt, nicméně hlavními překážkami tohoto předání byly zákaz výkonu uložený předkládajícím soudem během projednávání opravných prostředků podaných C a CD a dále

žádosti o azyl, které C a CD rovněž podali. V tomto posledním ohledu předkládající soud upřesňuje, že podle vnitrostátních právních předpisů má žadatel o azyl právo zůstat na finském území po dobu, kdy je jeho žádost posuzována, nebo do doby, než je rozhodnuto o jeho vyhoštění.

35 Za těchto okolností se Korkein oikeus (Nejvyšší soud) rozhodl přerušit řízení a předložit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Vyžaduje čl. 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykládaný ve spojení s čl. 23 odst. 5 tohoto rámcového rozhodnutí, aby v případě, že osoba držená ve vazbě nebyla předána ve stanovené lhůtě, rozhodl vykonávající justiční orgán ve smyslu čl. 6 odst. 2 tohoto rámcového rozhodnutí o novém datu předání a ověřil existenci vyšší moci a podmínek pro držení ve vazbě, nebo je s rámcovým rozhodnutím slučitelný i postup, v jehož rámci soud zkoumá tyto skutečnosti pouze na návrh účastníků řízení? Pokud prodloužení lhůty vyžaduje zásah justičního orgánu, znamená nutně neexistence takového zásahu, že lhůty stanovené v tomtéž rámcovém rozhodnutí uplynuly, takže osoba držená ve vazbě musí být v takovém případě propuštěna podle čl. 23 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2002/584?

2) Má být čl. 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykládán v tom smyslu, že pojem vyšší moc zahrnuje i právní překážky předání založené na vnitrostátních právních předpisech vykonávajícího členského státu, jako je zákaz výkonu uložený na dobu trvání soudního řízení nebo právo žadatele o azyl setrvat ve vykonávajícím státě až do rozhodnutí o jeho žádosti o azyl?“

K žádosti o použití naléhavého řízení o předběžné otázce

36 Předkládající soud navrhl, aby tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce byla podána v naléhavém řízení o předběžné otázce podle čl. 23a prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie a článku 107 jednacího řádu Soudního dvora.

37 V tomto případě je třeba konstatovat, že jsou splněny podmínky stanovené pro použití tohoto postupu.

38 Na jednu stranu se žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týká výkladu rámcového rozhodnutí 2002/584, které spadá do oblastí uvedených v hlavě V části třetí SFEU, týkající se prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Tato žádost tedy může být předmětem naléhavého řízení o předběžné otázce podle čl. 23a prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie a čl. 107 odst. 1 jednacího řádu.

39 Na druhou stranu, pokud jde o kritérium naléhavosti, z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že toto kritérium je splněno, pokud je osoba dotčená v původním řízení ke dni podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce zbavena svobody a její ponechání ve vazbě závisí na výsledku sporu v původním řízení (viz zejména rozsudky ze dne 16. července 2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, bod 24, a ze dne 16. listopadu 2021, Governor of Cloverhill Prison a další, C-479/21 PPU, EU:C:2021:929, bod 34 a citovaná judikatura).

40 V tomto ohledu z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že C a CD byli v době podání této žádosti skutečně zbaveni svobody.

- 41 Kromě toho se předběžné otázky týkají výkladu článku 23 rámcového rozhodnutí 2002/584, jehož odstavec 5 stanoví propuštění vyžádané osoby v případě uplynutí lhůt uvedených v odstavcích 2 až 4 tohoto článku. V závislosti na tom, jak Soudní dvůr odpoví na položené otázky, bude tedy předkládající soud možná muset nařídit propuštění osob C a CD.
- 42 Za těchto okolností rozhodl druhý senát Soudního dvora dne 17. ledna 2022 na návrh soudce zpravodaje a po vyslechnutí generální advokátky vyhovět návrhu předkládajícího soudu na projednání této žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce v naléhavém řízení.

K předběžným otázkám

Ke druhé otázce

- 43 Druhou otázkou, kterou je vhodné zkoumat jako první, se předkládající soud v podstatě táže, zda má být čl. 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykládán v tom smyslu, že pojem vyšší moc zahrnuje i právní překážky předání vyplývající z žalob podaných osobou, na kterou se vztahuje evropský zatýkácí rozkaz, a založených na právu vykonávajícího členského státu, pokud vykonávající justiční orgán přijal konečné rozhodnutí o předání v souladu s čl. 15 odst. 1 tohoto rámcového rozhodnutí.
- 44 Z ustálené judikatury Soudního dvora v různých oblastech unijního práva přitom vyplývá, že pojem vyšší moc musí být chápán ve smyslu okolností nezávislých na tom, kdo se jí dovolává, neobvyklých a nepředvídatelných, jejichž důsledkům nemohlo být přes veškerou vynaloženou péči zabráněno (rozsudek ze dne 25. ledna 2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, bod 53 a citovaná judikatura).
- 45 Mimoto pojem vyšší moc ve smyslu čl. 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí být vykládán striktně, jelikož toto ustanovení představuje odchylku od pravidla stanoveného v čl. 23 odst. 2 tohoto rámcového rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. ledna 2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, bod 56).
- 46 Co se týče právních překážek předání vyplývajících ze žalob podaných osobou, na kterou se vztahuje evropský zatýkácí rozkaz, je třeba konstatovat, že takové překážky nesouvisejí s postupem orgánů vykonávajícího členského státu a jejich důsledkům, totiž nemožnosti předat tuto osobu ve stanovené lhůtě, nebylo možné zabránit ani při vynaložení veškeré péče.
- 47 Jak však správně poznamenali C a CD, rumunská vláda a Evropská komise, podání žalob osobou, na kterou se vztahuje evropský zatýkácí rozkaz, v rámci postupů stanovených vnitrostátním právem vykonávajícího členského státu, s cílem napadnout její předání orgánům vydávajícího členského státu nebo s cílem oddálit toto předání, nelze považovat za nepředvídatelnou okolnost.
- 48 Takové právní překážky předání, které vyplývají ze žalob podaných touto osobou, proto nemohou představovat vyšší moc ve smyslu čl. 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584.
- 49 Z výše uvedeného vyplývá, že lhůty pro předání stanovené v článku 23 uvedeného rámcového rozhodnutí nelze považovat za pozastavené z důvodu řízení probíhajících ve vykonávajícím členském státě, které zahájila osoba, na niž se vztahuje evropský zatýkácí rozkaz, pokud

vykonávající justiční orgán přijal konečné rozhodnutí o předání v souladu s čl. 15 odst. 1 uvedeného rámcového rozhodnutí. Orgány vykonávajícího členského státu jsou proto povinny předat tuto osobu orgánům vystavujícího členského státu v uvedených lhůtách.

- 50 V této závěrečné fázi předávacího řízení, která se řídí článkem 23 téhož rámcového rozhodnutí, byly všechny právní prvky v zásadě přezkoumány vykonávajícím justičním orgánem, který již podle předpokladu přijal konečné rozhodnutí o předání.
- 51 Tento výklad vyplývá rovněž z cíle urychlit a usnadnit soudní spolupráci mezi členskými státy sledovaného rámcovým rozhodnutím 2002/584. Toto rámcové rozhodnutí tedy zavedením nového zjednodušeného a efektivnějšího systému předávání osob odsouzených za porušení trestního práva nebo podezřelých z porušení trestního práva směřuje k usnadnění a urychlení soudní spolupráce za účelem přispět k uskutečnění cíle vytyčeného pro Evropskou unii, a sice stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva tím, že se bude zakládat na vysoké úrovni důvěry, která musí existovat mezi členskými státy [viz zejména rozsudky ze dne 29. ledna 2013, Radu, C-396/11, EU:C:2013:39, bod 34, a ze dne 17. března 2021, JR (Zatýkácí rozkaz – Odsouzení v třetím státě, který je členem EHS), C-488/19, EU:C:2021:206, bod 71].
- 52 V projednávaném případě ze spisu předloženého Soudnímu dvoru nikterak nevyplývá, že by se žaloby podané C a CD týkaly, byť nepřímou, porušení základního práva, kterého se tyto osoby nemohly dovolávat u vykonávajícího justičního orgánu v průběhu řízení vedoucího k přijetí konečného rozhodnutí o předání podle čl. 15 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584.
- 53 Pokud jde konkrétně o žádosti o mezinárodní ochranu, které ve Finsku podali C a CD, z jejich vyjádření vyplývá, že tyto žádosti byly z velké části založeny na argumentech týkajících se podmínek vazby ve vystavujícím členském státě, a sice v Rumunsku, a čerpaly z relevantní judikatury Soudního dvora v této oblasti, zejména z rozsudků ze dne 5. dubna 2016, Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 et C-659/15 PPU, EU:C:2016:198), ze dne 25. července 2018, Generalstaatsanwaltschaft (Vězeňské podmínky v Maďarsku) (C-220/18 PPU, EU:C:2018:589) a ze dne 15. října 2019, Dorobantu (C-128/18, EU:C:2019:857). Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru však vyplývá, že tyto argumenty byly vzneseny C a CD před vykonávajícím justičním orgánem v průběhu řízení, které vedlo k přijetí konečných rozhodnutí o předání.
- 54 Kromě toho, jak uvedla Komise, jediný článek protokolu (č. 24) o poskytování azylu státním příslušníkům členských států Evropské unie, který je připojen ke Smlouvě o fungování Evropské unie, stanoví, že se zřetelem na úroveň ochrany základních práv a svobod v členských státech Evropské unie se členské státy navzájem považují pro veškeré právní a praktické účely spojené se záležitostmi azylu za bezpečnou zemi původu.
- 55 Tento článek dodává, že žádost příslušníka členského státu o azyl může proto jiný členský stát zvažovat nebo přijmout k dalšímu zpracování pouze ve čtyřech případech, které jsou taxativně vyjmenovány.
- 56 Ze spisového materiálu předloženého Soudnímu dvoru však nevyplývá, že by situace C a CD spadala do jednoho ze čtyř případů uvedených v jediném článku tohoto protokolu, na který navíc Soudní dvůr nebyl předkládajícím soudem tázán.

- 57 Konečně je třeba připomenout, že žádost o mezinárodní ochranu nepatří mezi důvody pro odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu vyjmenované v člancích 3 a 4 rámcového rozhodnutí 2002/584 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. října 2010, B., C-306/09, EU:C:2010:626, body 43 až 46).
- 58 S ohledem na výše uvedené je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že čl. 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí být vykládán v tom smyslu, že pojem vyšší moc nezahrnuje právní překážky předání vyplývající z žalob podaných osobou, na kterou se vztahuje evropský zatýkací rozkaz, a založených na právu vykonávajícího členského státu, pokud vykonávající justiční orgán přijal konečné rozhodnutí o předání v souladu s čl. 15 odst. 1 uvedeného rámcového rozhodnutí.

K první otázce

- 59 První otázkou se předkládající soud v podstatě táže na to, zda čl. 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí být vykládán v tom smyslu, že je požadavek zásahu vykonávajícího justičního orgánu uvedený v tomto ustanovení splněn, pokud vykonávající členský stát pověří policejní orgán úkolem ověřit existenci vyšší moci a splnění podmínek požadovaných pro trvání vazby osoby, na kterou se vztahuje evropský zatýkací rozkaz, a případně rozhodnout o novém datu předání, přičemž se rozumí, že tato osoba má právo kdykoli se obrátit na vykonávající justiční orgán, aby tento orgán rozhodl o výše uvedených otázkách. Dále se tento soud ptá, zda má být čl. 23 odst. 5 tohoto rámcového rozhodnutí vykládán v tom smyslu, že lhůty uvedené v odstavcích 2 až 4 tohoto článku 23 je třeba považovat za uplynulé, v důsledku čehož má být tato osoba propuštěna, pokud je třeba považovat podmínku zásahu vykonávajícího justičního orgánu uvedenou v čl. 23 odst. 3 uvedeného rámcového rozhodnutí za nesplněnou.
- 60 Ze znění čl. 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 vyplývá, že v případě vyšší moci, která brání předání ve lhůtě stanovené v čl. 23 odst. 2 rámcového uvedeného rozhodnutí 2002/584, je na vykonávajícím a vystavujícím justičním orgánu, aby se neprodleně vzájemně kontaktovaly a dohodly nové datum předání.
- 61 Soudní dvůr již uvedl, že pojem „vykonávající justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2002/584 označuje obdobně jako pojem „vystavující justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 tohoto rámcového rozhodnutí buď soudce či soud, nebo takový justiční orgán, jako je státní zastupitelství členského státu, který se účastní výkonu soudnictví tohoto členského státu a požívá požadované nezávislosti na výkonné moci [rozsudek ze dne 24. listopadu 2020, Openbaar Ministerie (Padělání dokumentů), C-510/19, EU:C:2020:953, bod 54].
- 62 Naproti tomu podle ustálené judikatury Soudního dvora nemohou policejní orgány členského státu spadat pod pojem „soudní orgán“ ve smyslu článku 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. listopadu 2020, Openbaar Ministerie (Padělání dokumentů), C-510/19, EU:C:2020:953, bod 42 a citovaná judikatura].
- 63 Z toho vyplývá, že zásah vykonávajícího justičního orgánu vyžadovaný článkem 23 odst. 3 tohoto rámcového rozhodnutí za účelem posouzení existence vyšší moci a případného stanovení nového data předání nemůže být svěřen takovému policejnímu orgánu vykonávajícího členského státu, jakým je ve sporu v původním řízení Národní úřad pro vyšetřování.

- 64 Článek 7 odst. 1 uvedeného rámcového rozhodnutí umožňuje členským státům určit jeden nebo více „ústředních orgánů“, které budou nápomocny příslušným justičním orgánům. Mimoto je nesporné, že policejní orgány členského státu mohou spadat pod pojem „ústřední orgány“ ve smyslu článku 7 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. listopadu 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, bod 42).
- 65 Z uvedeného článku 7 ve spojení s bodem 9 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2002/584 nicméně plyne, že zásah takového ústředního orgánu je omezen na poskytnutí praktické a správní pomoci příslušným justičním orgánům. Možnost uvedenou v tomtéž článku 7 rámcového rozhodnutí proto nelze rozšířit natolik, že by členským státům umožnila nahradit tímto ústředním orgánem příslušné justiční orgány, pokud jde o posouzení existence vyšší moci ve smyslu čl. 23 odst. 3 tohoto rámcového rozhodnutí a případně stanovení nového data předání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. listopadu 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, bod 42).
- 66 Jak totiž uvedla generální advokátka v bodech 73 až 76 svého stanoviska, posouzení existence vyšší moci ve smyslu tohoto ustanovení a případné stanovení nového data předání představují rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu, které podle čl. 6 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykládaného ve světle bodu 8 jeho odůvodnění přísluší vykonávajícímu justičnímu orgánu. Jak uvádí i předkládající soud, taková rozhodnutí přesahují rámec pouhé „praktické a správní pomoci“, která může být svěřena policejním orgánům podle článku 7 tohoto rámcového rozhodnutí vykládaného ve světle bodu 9 jeho odůvodnění.
- 67 Pokud jde o důsledky, které je třeba vyvodit z neexistence zásahu ze strany vykonávajícího justičního orgánu, je třeba zaprvé konstatovat, že lhůty stanovené v čl. 23 odst. 2 až 4 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí být za těchto okolností skutečně považovány za uplynulé.
- 68 Zjištění vyšší moci policejními orgány vykonávajícího členského státu a následné stanovení nového data předání bez zásahu vykonávajícího justičního orgánu nesplňuje formální požadavky stanovené v čl. 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584, a to bez ohledu na to, o jaký případ vyšší moci se ve skutečnosti jedná.
- 69 Z toho důvodu nelze při neexistenci zásahu ze strany vykonávajícího soudního orgánu lhůty stanovené v čl. 23 odst. 2 až 4 tohoto rámcového rozhodnutí platně prodloužit podle odstavce 3 tohoto článku. Z toho vyplývá, že v situaci, o jakou se jedná v původním řízení, je třeba tyto lhůty považovat pro účely použití odstavce 5 tohoto článku za uplynulé.
- 70 Za druhé je třeba připomenout důsledky uplynutí lhůt stanovených v čl. 23 odst. 2 až 4 rámcového rozhodnutí 2002/584.
- 71 Ze znění čl. 23 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2002/584 výslovně vyplývá, že osoba, na kterou byl vydán evropský zatýkací rozkaz, musí být po uplynutí těchto lhůt propuštěna, pokud je stále ve vazbě. Z této povinnosti vykonávajícího členského státu není v takovém případě stanovena žádná výjimka.
- 72 Unijní normotvůrce však nespojil s uplynutím těchto lhůt žádný jiný důsledek, a obzvláště nestanovil, že toto uplynutí zbavuje dotyčné orgány možnosti dohodnout datum předání podle čl. 23 odst. 1 tohoto rámcového rozhodnutí nebo že zprošťuje vykonávající členský stát povinnosti vyhovět evropskému zatýkacímu rozkazu (rozsudek ze dne 25. ledna 2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, bod 70).

- 73 Kromě toho výklad čl. 15 odst. 1 a článku 23 rámcového rozhodnutí 2002/584, podle kterého by vykonávající justiční orgán po uplynutí lhůt uvedených v článku 23 rámcového rozhodnutí již nemusel provést předání osoby, na kterou byl vydán evropský zatýkací rozkaz, ani za tím účelem dohodnout s vystavujícím justičním orgánem nové datum předání, by mohl ohrozit cíl urychlit a usnadnit soudní spolupráci, sledovaný rámcovým rozhodnutím, neboť tento výklad by mohl mimo jiné nutit vystavující členský stát k vydání druhého evropského zatýkacího rozkazu, aby tím umožnil zahájení nového postupu předání (rozsudek ze dne 25. ledna 2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, bod 71).
- 74 Z výše uvedeného vyplývá, že samotné uplynutí lhůt stanovených v článku 23 rámcového rozhodnutí 2002/584 nemůže zbavit vykonávající členský stát povinnosti pokračovat ve výkonu evropského zatýkacího rozkazu a provést předání vyžádané osoby, přičemž dotyčné orgány musí za tím účelem dohodnout nové datum předání (rozsudek ze dne 25. ledna 2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, bod 72).
- 75 Navíc, jak generální advokátka zdůraznila v bodě 46 svého stanoviska, vzhledem k povinnosti vykonávajícího členského státu pokračovat v řízení o výkonu evropského zatýkacího rozkazu je příslušný orgán tohoto členského státu povinen v případě propuštění osoby, na kterou se vztahuje zatýkací rozkaz, podle čl. 23 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2002/584, přijmout veškerá opatření, která považuje za nezbytná k zabránění útěku této osoby, s výjimkou opatření zahrnujících zbavení osobní svobody.
- 76 S ohledem na výše uvedené je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí být vykládán v tom smyslu, že požadavek zásahu vykonávajícího justičního orgánu uvedený v tomto ustanovení není splněn, pokud vykonávající členský stát pověří policejní orgán úkolem ověřit existenci vyšší moci a splnění podmínek požadovaných pro trvání vazby osoby, na kterou se vztahuje evropský zatýkací rozkaz, a případně rozhodnout o novém datu předání, a to i v případě, že tato osoba má právo kdykoli se obrátit na vykonávající justiční orgán, aby tento orgán rozhodl o výše uvedených otázkách. Článek 23 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí být vykládán v tom smyslu, že lhůty uvedené v odstavcích 2 až 4 tohoto článku 23 je třeba považovat za uplynulé, v důsledku čehož má být tato osoba propuštěna, pokud požadavek zásahu vykonávajícího justičního orgánu stanovený v čl. 23 odst. 3 uvedeného rámcového rozhodnutí nebyl splněn.

K nákladům řízení

- 77 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný předkládající soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 musí být vykládán v tom smyslu, že pojem vyšší moc nezahrnuje právní překážky předání vyplývající z žalob**

podaných osobou, na kterou se vztahuje evropský zatýkací rozkaz, a založených na právu vykonávajícího členského státu, pokud vykonávající justiční orgán přijal konečné rozhodnutí o předání v souladu s čl. 15 odst. 1 uvedeného rámcového rozhodnutí.

- 2) Článek 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 ve znění rámcového rozhodnutí 2009/299 musí být vykládán v tom smyslu, že požadavek zásahu vykonávajícího justičního orgánu uvedený v tomto ustanovení není splněn, pokud vykonávající členský stát pověří policejní orgán úkolem ověřit existenci vyšší moci a splnění podmínek požadovaných pro trvání vazby osoby, na kterou se vztahuje evropský zatýkací rozkaz, a případně rozhodnout o novém datu předání, a to i v případě, že tato osoba má právo kdykoli se obrátit na vykonávající justiční orgán, aby tento orgán rozhodl o výše uvedených otázkách.**

Článek 23 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2002/584 ve znění rámcového nařízení 2009/299 musí být vykládán v tom smyslu, že lhůty uvedené v odstavcích 2 až 4 tohoto článku 23 je třeba považovat za uplynulé, v důsledku čehož má být tato osoba propuštěna, pokud požadavek zásahu vykonávajícího justičního orgánu stanovený v čl. 23 odst. 3 uvedeného rámcového rozhodnutí nebyl splněn.

Podpisy.